

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นสถาบันหนึ่งของสังคมไทยเป็นวัฒนธรรมที่มีค่าสูงยิ่ง โดยมีหลักพุทธธรรมซึ่งเป็นคำสั่งสอนอันยิ่งใหญ่ของพระพุทธองค์ที่จะนำมาพัฒนาให้มนุษย์มีความเจริญก้าวหน้าและจัดสรรความเป็นอยู่ของมนุษย์^๑ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก ในสังคมไทย เพราะโลกทัศน์ของพระพุทธศาสนาถือว่าสังคมในฐานะที่เป็นตัวเชื่อมสำคัญที่ทำให้สมาชิกในสังคมมีปฏิสัมพันธ์กันหรือมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ถ้าหากสังคมมีความเจริญ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม และเป็นธรรม สังคมก็จะเป็นเสมือนเครื่องมือหรือเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญในกระบวนการพัฒนามนุษย์ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่มีความรู้มีคุณธรรมและมีศักยภาพ ในอันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมอีกระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์^๒ ที่สำคัญที่สุดของประเทศชาติ

เมื่อกล่าวถึงหลักพุทธธรรมหรือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในด้านวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนการปฏิบัติงาน พระพุทธเจ้าเน้นพระองค์ได้ทรงวางแผนหรือวางหลักการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เอาไว้ โดยทรงมุ่งเน้นการพัฒนาที่จิตใจเป็นสำคัญ เพราะเมื่อมนุษย์ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องทางด้านร่างกายและจิตใจแล้ว ก็ได้เชื่อว่ามนุษย์ผู้นั้นได้รับการพัฒนาทุกอย่าง เป็นคนที่มีจิตใจสูงและย่อมจะนำความสุขมาให้แก่ตนเอง แก่ผู้อื่นและแก่สังคม อันจะก่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุขตลอดทั้งสร้างความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานให้แก่ตนเองได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ เพราะการปฏิบัติงานในวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์นั้นจะเป็นสิ่งที่ยกเว้นหรือไม่ปฏิบัติไม่ได้ ด้วยเหตุนี้หน้าที่ความรับผิดชอบหรือการปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งที่ประเสริฐ และเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ ถ้าหากละเลยก็ย่อมจะสูญเสียความเป็นมนุษย์ที่ถูกต้องไป

ดังนั้น การนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานควรจะเลือกเฟ้นหัวข้อธรรม หรือหลักธรรมที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน ด้วยเหตุนี้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลซึ่งเป็นบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่นจึงควรมีหลักธรรมประจำใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งหลักพุทธธรรมที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานได้นั้นต้องมีคุณสมบัติทั้ง ๔ ประการ ที่เรียกว่าอริยบทธรรม หรือ มูลฐานแห่งความสำเร็จ

^๑ อรรถศรี งามวิทยาพงศ์, ธรรมะและพระดีที่คนไทยควรรู้จัก, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธณัฏฐ, ๒๕๔๓), หน้า ๗.

^๒ จุฑาโรจน์ ปาโส, “การประยุกต์ใช้พุทธธรรมกับการทำกิจกรรมในชุมชนของพระสงฆ์กลุ่มเสขิยธรรม”, วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, (คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕), หน้า ๙.

ในการปฏิบัติงาน ๔ อย่าง ประกอบด้วย ฉันทะ(ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) วิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น) จิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) และวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น) อิทธิบาทธรรมทั้ง ๔ ประการนี้จึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดการบรรลุถึงผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน ดังนั้นในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ที่มีความมุ่งหมายให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติงานจึงควรยึดหลักอิทธิบาทธรรม นี้ไว้เป็นหลักประจำใจในการปฏิบัติงานซึ่งช่วยให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล ประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

การกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น เป็นการจัดความสัมพันธ์ทางอำนาจหน้าที่ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อสังคมมีการพัฒนาด้านต่างๆ มากขึ้น ประชาชนจึงมีความต้องการความคาดหวังและเรียกร้องการบริการจากรัฐเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่รัฐมีขีดความสามารถและทรัพยากรที่จำกัดในการตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงต้องมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อลดบทบาทของรัฐในส่วนกลางและเพิ่มอำนาจของท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น เพื่อที่จะตอบสนองต่อการเรียกร้องและความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็วทั่วถึง มีประสิทธิภาพและตรงกับความเป็นจริงของชุมชนในท้องถิ่นมากที่สุด ดังนั้น การกระจายอำนาจจึงไม่เพียงแต่เป็นการปูพื้นฐานการพัฒนาระบบประชาธิปไตย เท่านั้นแต่ยังมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมอีกด้วย^๓ เพื่อให้มีการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นทำให้การบริการสาธารณะแก่ประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ อีกทั้งยังเป็นการให้บริการสาธารณะที่ตรงต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริงและมากที่สุด

สำนักงานเทศบาล เป็นส่วนหนึ่งของการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาพื้นที่ในเขตเทศบาลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารจัดการการบริหารงานบุคคล และการเงินการคลังของตนเอง โดยยังคงรักษาความเป็นรัฐเดี่ยวและความมีเอกภาพของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองท้องถิ่นภายใต้ระบบประชาธิปไตย ด้วยเหตุนี้การบริหารงานของสำนักงานเทศบาลจึงมีรูปแบบที่ชัดเจนมากขึ้นในปัจจุบันทั้งด้านโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ อำนาจหน้าที่ การบริหารบุคคลรายได้ ความสัมพันธ์กับรัฐบาล รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น แต่ในด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรยังพบปัญหาและอุปสรรคมากมาย ซึ่งต้องได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐโดยปัญหาที่สำคัญ คือ การขาดทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจและงานในหน้าที่ของสำนักงานเทศบาล การขาดงบประมาณที่จะช่วยให้ สำนักงานเทศบาลพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบให้มีความอยู่ดีกินดีมีพลานามัยสมบูรณ์และมีความสุข

การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วยเทศบาลเทศบาลเมืองตากลี เทศบาลตำบลช่องแค องค์การบริหารส่วนตำบลตากลี องค์การบริหารส่วนตำบลช่องแค องค์การ

^๓อภิชัย พันธเสน, พัฒนาชนบทไทย : สมุทัยและมรรค แนวคิด ทฤษฎีและภาพรวมของการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้ง, ๒๕๔๑), หน้า ๑๑.

บริหารส่วนตำบลจันเสน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยหอม องค์การบริหารส่วนตำบลหัวหวาย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหม้อ องค์การบริหารส่วนตำบลสร้อยทอง องค์การบริหารส่วนตำบลลาดทิพรส องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมนิมิต^๔ โดยมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารพัฒนาท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งบุคลากรในสำนักงานเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละแห่งนั้นมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานและจะต้องมีรูปแบบในการปฏิบัติงานที่หลากหลาย ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบของเทศบาลเมืองตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้นเป็นชาวไร่ชาวนาและประกอบอาชีพค้าขายด้วยความที่เป็นอยู่ที่แตกต่างกันนี้เป็นเหตุผลให้การปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองตาคลีกับประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบนั้นจะต้องมีการปรับตัว ปรับพฤติกรรม ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของตนเอง ตลอดทั้งวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานร่วมกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนตำบลเขาทราย ด้วยเหตุนี้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ จึงต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆในการปฏิบัติงานบนพื้นฐานความแตกต่างที่หลากหลายของแต่ละชุมชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ ตลอดทั้งในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองตาคลี ยังต้องมีการพบปะกับประชาชนที่เป็นประชาชนทั่วไปและตัวแทนหรือผู้นำชุมชนต่างๆที่เข้าไปติดต่อขอรับบริการในเรื่องต่างๆหรือการให้บริการสาธารณะต่างๆของบุคลากรในการปฏิบัติงานและต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการให้บริการสาธารณะและสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนต่อการพัฒนาและการบริหารงานของเทศบาลด้วย

การปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองตาคลีในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบในเขตจังหวัดนครสวรรค์นั้น ในบางครั้งผู้ปฏิบัติงานอาจมีความท้อถอยในการปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากขาดกำลังใจ ขาดแรงจูงใจ หรือเกิดความเบื่อหน่าย เมื่อต้องประสบกับปัญหาทำให้ผลงานที่ออกมาไม่สมบูรณ์จนเกิดความไม่พึงพอใจต่อผู้บังคับบัญชา ประชาชนผู้มารับบริการ ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานสามารถนำหลักอิทธิบาทธรรม มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งหลักอิทธิบาทธรรม นี้มีลักษณะเป็นแรงจูงใจใฝ่รู้แบบหนึ่งที่สอนและฝึกให้บุคลากรเทศบาลเมืองตาคลีต้องปฏิบัติงานด้วยความอดทน เพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของตนเอง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความเจริญก้าวหน้าของสำนักงานเทศบาลตำบลเขาทรายและเพื่อประชาชนในท้องถิ่น โดยสร้างความพอใจให้เกิดขึ้นกับตัวบุคลากรเอง ซึ่งเมื่อบุคลากรมีความพอใจแล้ว ความเพียรพยายาม ความอดทน ความเอาใจใส่ รับผิดชอบต่อและการพิจารณาไตร่ตรองด้วยเหตุผลตามรูปแบบการปฏิบัติงานจะเกิดขึ้นกับตัวบุคลากรสำนักงานเทศบาลตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานเทศบาลเมืองตาคลีในการให้บริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์ และตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์การนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองตาคลี ในเขตจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้ได้ทราบถึงการนำหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรว่ามีการนำมาใช้ในระดับใด ตลอดทั้งมีความมุ่งมั่นเพื่อการบรรลุผลสำเร็จของการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม ที่

^๔สำนักงานปลัด, ข้อมูลเบื้องต้น, (นครสวรรค์ : เทศบาลเมืองตาคลี, ๒๕๕๓), (อัดสำเนา).

มีประสิทธิภาพมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จในการปฏิบัติงานเช่นไร รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากร เนื่องจากหน้าที่ความรับผิดชอบในงานการบริการสาธารณะนั้นเป็นงานที่ต้องอาศัยความพอใจ ความอดทน ความเพียรความรับผิดชอบและการพิจารณาไตร่ตรองตามเหตุและผลอย่างรอบคอบ ด้วยเหตุนี้ การนำหลักพุทธธรรมโดยเฉพาะหลักอิทธิบาทธรรม มาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร จะสามารถทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากร สามารถบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ระดับการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

๑.๓.๓ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ มีอะไรบ้าง

๑.๔. ขอบเขตของการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขต คือ การพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากพระไตรปิฎก^๕ตามหลักอิทธิบาทธรรม คือ ๑. นันทะ ความพอใจ ๒. วิริยะ ความเพียร ๓. จิตตะ การเอาใจฝักใฝ่ และ๔. วิมังสา การใช้ปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล

^๕ ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๑๑๐/๘๐-๘๑.

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และรายได้

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ “การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลิ อำเภอดากลิ จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์หนังสือพระไตรปิฎก^๖ ตามหลักอิทธิบาทธรรม คือ ๑. ฉันทะ ความพอใจ ๒. วิริยะ ความเพียร ๓. จิตตะ การเอาใจฝักใฝ่ และ ๔. วิมังสา การใช้ปัญญาใคร่ครวญหาเหตุผล

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ขอบเขตด้านประชากร (Population) ได้แก่ บุคลากรของเทศบาลเมืองตากลิ จำนวน ๒๕๓ คน^๗

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๘ รูปหรือคน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่การศึกษา ในการศึกษาค้นคว้าได้ทำการศึกษาในเขตเทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาค้นคว้านี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษาระหว่างเดือน กันยายน พ.ศ.๒๕๕๘ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕. สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ เพศของบุคลากรที่ต่างกัน มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลิ อำเภอดากลิ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

๑.๕.๒ อายุของบุคลากรที่ต่างกัน มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลิ อำเภอดากลิ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

๑.๕.๓ ระดับการศึกษาของบุคลากรต่างกัน มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลิ อำเภอดากลิ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

๑.๕.๔ ตำแหน่งงานของบุคลากรที่ต่างกัน มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลิ อำเภอดากลิ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

^๖ ท.ป. (ไทย) ๑๑/๑๑๐/๘๐-๘๑.

^๗ กองวิชาการ สำนักงานปลัด, ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลเมืองตากลิ, (นครสวรรค์ : เทศบาลเมืองตากลิ, ๒๕๕๘), (อัดสำเนา).

๑.๕.๕ รายได้ของบุคลากรที่ต่างกัน มีผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้อธิบายคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวกับ การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ไว้ดังนี้

๑.๖.๑ การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบระเบียบ สามารถคาดคะเนได้ตามสมควร เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ก้าวหน้าของบุคคล การเปลี่ยนแปลงนี้เป็นผลมาจากภาวะและประสบการณ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต

๑.๖.๒ ประสิทธิภาพ หมายถึง การใช้ทรัพยากรในการดำเนินการใดๆ ก็ตามโดยมีสิ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จ และผลสำเร็จนั้นได้มาจากการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด และการดำเนินการเป็นไปอย่างประหยัด ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลา ทรัพยากร แรงงาน รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินการนั้นๆ ให้เป็นผลสำเร็จ และถูกต้อง

๑.๖.๓ การปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานของบุคลากรของเทศบาลเมืองตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ที่คำนึงถึงความสำเร็จ โดยนำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายขององค์การ

๑.๖.๔ อิทธิบาทธรรม หมายถึง คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย มี ๔ ประการ คือ

- (๑) ฉันทะ หมายถึง ความพอใจ
- (๒) วิริยะ หมายถึง ความเพียร
- (๓) จิตตะ หมายถึง ความคิดมุ่งไป
- (๔) วิมังสา หมายถึง ความไตร่ตรองหรือทบทวน

๑.๖.๕ เทศบาล หมายถึง เทศบาลเมืองตากลี จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบระดับการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗.๒ ทำให้ทราบการเปรียบเทียบการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

๑.๗.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรเทศบาลเมืองตากลี อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ และเทศบาลอื่นต่อไป